

NAPSUGÁR

GYERMEKIRODALMI LAP • LIX. ÉVFOLYAM • 663. SZÁM

9.

2015. SZEPTEMBER

BALÁZS IMRE JÓZSEF

Nyár végén

Nyár végén az üdülő már hűvösebb,
Este a szél dudálóbb és füttyösebb.
A tengervíz sötétebb és hullámzóbb,
A nap fénye sápadtabb és bujkálóbb.
Apró hullám gördül be az öbölbe,
Azt kérdezi, jövünk-e még jövőre.

NAGYÁLMOS ILDIKÓ

Őszbe hajló

Sötétebb az égnek kékje,
bágyadt, álmos lett a nap,
készülődnek a gyerkőcök,
s akárcsak a sáskahad,
előzönlík az utcákat,
el a tágas tereket,
akárhová lép az ember,
mindenhol tinédzserek.
Akár a megbolydult bolyban,
nyüzsög nagyja-apraja,
mégis rend van, ha csukódik
az osztályok ajtaja.

LÁSZLÓ NOÉMI

Induló

Tűz, víz, kő,
nyár volt, égető.
Hold, nap, szél,
rezeg a levél.

Nyak, szem, fő,
csiga, bújj elő!
Hát, kar, láb,
lépegess tovább.

Kő, por, fal,
hajlik a vonal.
Kék-zöld folt,
tinta-ízű volt.

Kéz, jobb, bal,
kakasviadal.
Fül, váll, hát,
kezd az iskolát!

KISS LEHEL

Három alma

Hull az égből, hull az égből
három kerek alma.

Egyiket az igaz mesék
mesélője kapja.

Hull az égből, messzi égből
három piros alma.

Másikat az igaz mesék
hallgatója kapja.

Hull az égből, tiszta égből
három aranyalma.

Harmadikat meg a mesék
megértője kapja.

Az indulás örömeivel
köszöntjük az új tanév küszöbén
16 700 gyermekolvasónkat,
a 3000 tanítót és 30 000 szülőt,
akik kitüntetnek bizalmukkal.

A gyermeklapunknak szellemi rangot adó
30 író, költő, grafikus munkatársunkkal
és rovatvezetőinkkel lesz kerek a mi nagy-nagy
Napsugár-családunk.

Kerek és ép világról mesélünk a gyermekeknek,
olyanról, amilyennek a Teremtő megalkotta,
és amilyenre hitünk szerint
ismét válnia kell.

Az új tanév tíz Napsugara a tiszta égből
hullt aranyalma, melyet
az igaz mesék mesélője, hallgatója,
megértője kap ajándékba.

DEMÉNY PÉTER

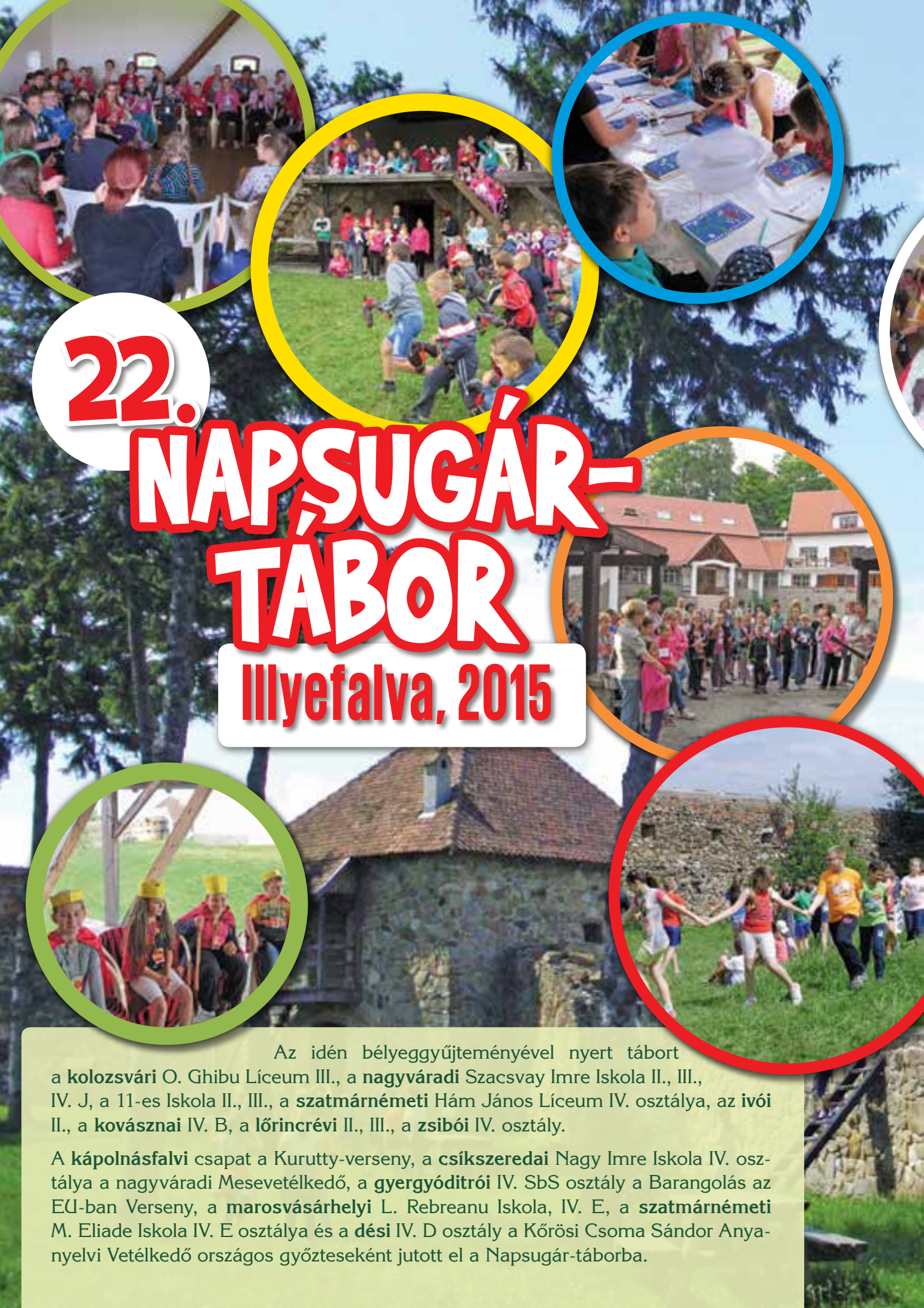
Szabály

Ott van az éneklés,
ahol a lélekrés,
ahol még szabadok,
nem nevelt-boldogok,
ahol még remegek,
érezem a sebeket,
még nem óvom magam,
mindenem nyitva van,
ahol a lélek: rés –
ott van az éneklés.

CSEH KATALIN

Miért?

Miért van az, hogy folytonosan
változnak bennem az érzések,
a gondolatok? Szeretnék egyszer
hosszabb ideig ugyanaz maradni,
mint aki éppen most vagyok. Miért
nem lehetséges ez? Erre anya sem,
de még apa sem tudja a választ.

22.

NAPSUGÁR- TÁBOR

Illyefalva, 2015

Az idén bélyeggyűjteményével nyert tábort a **kolozsvári O. Ghibu Líceum** III., a **nagyvárad**i Szacsvey Imre Iskola II., III., IV. J, a 11-es Iskola II., III., a **szatmárnémeti** Hám János Líceum IV. osztálya, az **ivói** II., a **kovásznai** IV. B, a **lőrincrévi** II., III., a **zsibói** IV. osztály.

A **kápolnásfalvi** csapat a Kurutty-verseny, a **csíkszeredai** Nagy Imre Iskola IV. osztálya a nagyvárad

Gergő király uralkodásának napján történt vala, hogy a messze földről sereglett népek bemutatkoztak. Zászlaját minden bástya elkészítette a király parancsára. Anyává vált minden leány babája elkészítése által. A fiúk paripák hátán vágattak át a Szent Erzsébet-hídon. A király uralkodásának végéhez ért. Alázattal várjuk utódját.

Társi Csenge és Simon Biborka,
Nagyvárad

Csapatverseny, tájékozódás,
Gyere, figyelj, rohanj, pajtás!
Izgalmas volt ez a verseny,
Lassan megszületett az eredmény.
Fess, mázolj, mintázz,
Pontosan dolgozz, vigyázz!
Elkészültek a szép bútorok,
Örültek nagyon a királyok.

Mihály Tamara, Csíkszereda

Második napja, hogy itt vagyunk,
Csütörtököt mondott a tudományunk,
Mert sehogysem tudtuk ésszel felérni,
Hogyan lehet egyszerre futni és figyelni.
A bútorfestés kellemes foglalkozás,
Nem ugyanúgy anyukának
utána a ruhamosás.

Páni Petra, Dész

2015. július 2-át írtak a naptárba,
Amikor a király lépett a trónjára.
Díszes koronával ékesítették kobakját,
Kezébe adták az ország almáját.
Ez aztán a tartalmas szórakozás.
E csodálatos napot sok vidámság zárta,
Ezért be is írjuk a naptárba.

Kész Tamás, Csíkszereda

Edwin király uralkodásának napján megtörtént a csoda! A felhők szertefoszlottak, és boldog napsugarak aranyozták be a királyi udvart.

Királyunk udvarnépe megtapasztalhatta, hogyan éltek, dolgoztak, hadakoztak őseink, milyen összefogással védték a magyar hazát. Erős akarattal, kitartással, szeretettel leküzdhetünk minden akadályt.

Fazakas Barbara, Kovászna

A tábor támogatói:

Long, a sárkány

Egy nyári vasárnap délután olyan forróság hevítette a játszóteret, hogy a gyerekek a liget lombsátrai alá menekültek. Csak Boldizsár pörgött lankadatlanul a homokozó közepébe állított faoszlop körül. Fél kezében fagyalttölcsért tartott, melyből sárgás-rózsaszínes erecske csordogált a tenyerére. Olvadozhatott, csöpöghetett kedvére a fagyalt, mert Boldizsárnak most sürgősebb elfoglaltsága akadt: ő volt a játszóteret hűtő ventilátor.

Amint így körbe-körbe forgott, aprócska forgószelet támadt mellette. Boldizsár utána kapott, de az nyomban eltűnt a feje fölött. Amikor felnézett, hogy kövesse a szél irányát, észrevette, hogy a faoszlop, amely körül forgott, dús lombkoronát hajtott. A kisfiúnak még álmélnodni sem maradt ideje, mert a lombok közül hang halatszott:

– *Ni háo!*

– Tessék? – kérdezte Boldizsár, kikerekedett szemmel.

– Azt mondtam, *ni háo*, vagyis *jó napot*. Kérhetek egy nyalintást a fagyaltodból? – hangzott a fa irányából.

– I-igen... – felelte Boldizsár megszeppenve, és egyre a lombsátort kémlelte. Vajon ki lehet a fagyaltjára áhítózó hang tulajdonosa?

Ekkor az egyik faág hirtelen feléje kúszott a levegőben, és hosszú nyelvet öltve bele nyalt a fagyalttölcsérbe.

– Hmm... *Ping csi lin! Szie szie!* – csámcsogott elégedetten.

Ám csak egy pillanatig hihette Boldizsár, hogy a faág kóstolt bele a fagyaltba, és karattyolt valami érthetetlen nyelven, mert amikor felpillantott, a lombos nyúlvány végén egy huncut sárkány-fejecske nézett vele szembe.

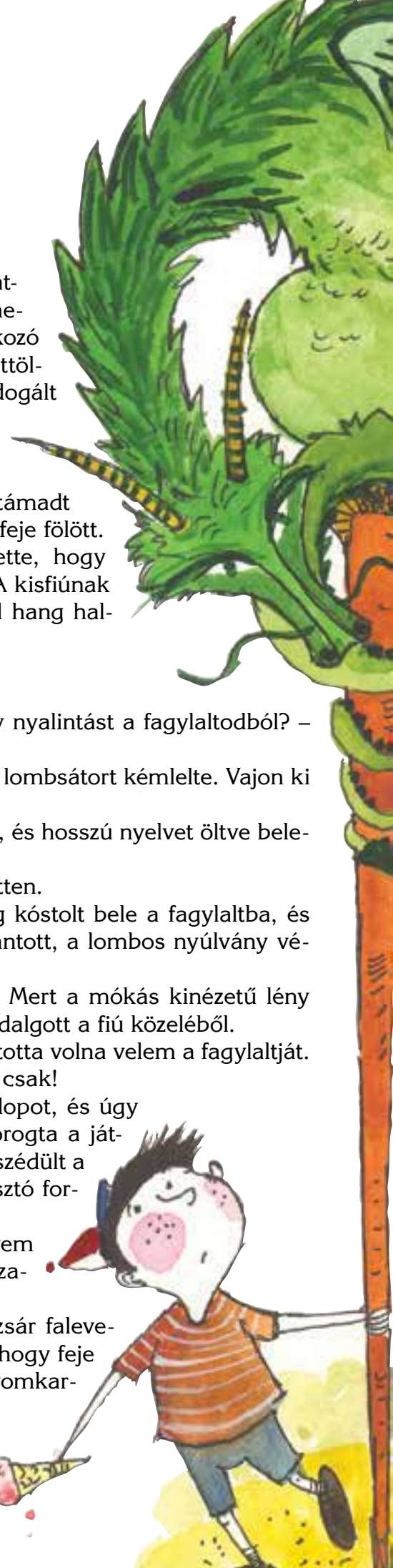
Boldizsár majdnem megijedt tőle. De csak majdnem. Mert a mókás kinézetű lény olyan kedves volt, hogy az ijedtség dolgavégezetlenül eloldalgott a fiú közeléből.

– Eddig még nem találtam olyan gyereket, aki megosztotta volna velem a fagyaltját. Te vagy az első. Gyere, segítek lehűteni a levegőt. Figyelj csak!

Azzal karmával megragadta, kihúzta helyéből a faoszlopot, és úgy pörgött vele, mint egy bűgőcsiga. Villámgyorsan körbeforogta a játszóteret, cikázó szelet kavarva maga körül. Boldizsár beleszédült a táncoló fa látványába. A játszótér egyből feléledt a tikkasztó forróságból.

– Most pedig itt az ideje, hogy bemutatkozzam: a nevem *Long*, magyarul *sárkány* – folytatta a jövevény, amint visszaérkezett előző helyére, és letekeredett az oszlopról.

Lesimitotta felborzolt, zöld pikkelyeit, melyeket Boldizsár faleveleknek hitt, leengedte kitárt szárnyát, és a kisfiú láthatta, hogy feje búbjától a farka végéig túske-hegylánc vonul végig. Sólyomkarmokban végződő, pikkelyes lábával a kisfiú elé toppant.

– Én Boldizsár vagyok, de Boldinak szólítanak – viszonozta bátorságot nyerve a fiúcska a bemutatkozást.

– Szép neved van, szinte úgy hangzik, mint a *Pao di*, azaz *kincses fiú*.

– Az előbb egy igazi fának hittelek.

– Így szoktam nyáron az emberek között rejtőzködni: ráülök egy oszlop tetejére, pikkelyeim, szárnyam felborzolom, fejem a hátamra hajtom, és már kész is a zöldlombú fa. Teljesen bevált módszer. Csak előtted lepleztem le a tudományom.

– Amikor belenyaltál a fagylaltomba, azt mondtad: *ping csi lin?* – faggatózott tovább Boldizsár.

– Kínaiul, a sárkányok nyelvén ez azt jelenti, hogy *fagylalt*.

– És a *szie szie*?

– Azt, hogy *köszönöm*.

– Te Kínából jöttél?

– Igen, éppen most érkeztem egy forgószéllal.

– Embert szoktál enni? – aggodalmaskodott a fiú.

– Á, dehogyis, nem kell félned, fajtánk nem emberevő.

Mi nem bántjuk, hanem ősidők óta segítjük az embereket.

– Errefelé a sárkányok gonoszak, hét fejük van, lángot okádnak, és királykisasszonyokat rabolnak. Talán miattuk vesztek ki a királykisasszonyok. A legkisebb királyfin kívül mindenkit földre döngölnek vagy felfalnak, aki szembeszáll velük. Térj ki az útjukból. Viszont van egy kedves, szelíd sárkányunk is: Süsü.

– Tudok a hétfejű rokonságról. Valamikor ők is velünk laktak, ám idővel rossz útra tértek, fekete mágiára adták a fejüket, és mivel olyan sok gonosz tudományra tettek szert, hogy egy fejben már nem fért el, növesztettek maguknak még egy csomó fejet. Ezért száműztük őket. Nincs hatalmuk fölöttünk. Kerülik a velünk való találkozást, mert minden ilyen alkalom csökkenti az erejüket. Süsü derék sárkány, csak kicsit nehézfejű.

– Mi a fekete mágia?

– Amikor valaki a varázserejét ártó szándékkal használja.

– Te mire használod a varázserődöt?

– Sok dolgom van a világban: ügyelem a szelek járását, a vizek folyását, az évszakok változását, ellenőrzöm a Háromlábú Napvarjú repülését, a Holdbéli Nyúl munkáját...

– Mi csillog a fogaid között?

– Egy igazgyöngy. Őserő és bölcsesség lakik benne. Most megduplázom, és az egyiket barátságom jeléül neked adom. Tessék, vedd a szádba. Őrizd gondosan, el ne veszítsd. Amíg nálad van, neked is varázserőd lesz. De ha már itt tartunk, mit szólnál egy utazáshoz? Megmutatnám a birodalmam, és megtanítanálak a sárkányok nyelvére. Indulhatunk?

– Igen, igen, *szie szie*. Csak előbb együk meg a fagylaltmaradékot – egyezett bele boldogan Boldizsár.

Azzal kettőbe törte a csöpögő fagylalttölcsért, egyik felét Longnak adta, a másikat maga kapta be, majd nyelve alá rejtette az igazgyöngyöt.

Ekkor úgy érezte, mintha sárkánnyá változna, felszókkent a levegőbe, és barátja oldalán eltűnt a messzeségben.

MÁTÉ-WÁTZEK ORSOLYA

A nótafa

MEZEY ILDIKÓ rajzai

A Küküllő mentén jártam, ott hallottam történetét e csoda-nótafának.

Élt itt egy lány, aki nem tudott ének nélkül élni. Kora reggel kelt, énekkel köszöntötte a napot, az állatokat, énekelt a kútnak, amíg vizet húzott belőle, dalolt a síró kisgyerekeknek, a szomorú embereknek, énekelt napestig, amíg párnára nem hajtotta fejét. Amerre járt, csengő dalától minden vidámabb lett, még a patak is frissebben csörgedezett medrében, ha a lány hangját hallotta.

Rengeteg éneket tudott, vidámat, búsát, szerelmeset, mulatósat, köszöntőt, búcsúztatót, öregnek és gyereknek valót, mindig olyat, amilyenre éppen szükségük volt az embereknek.

Mindenki szerette, egyedül a bíró felesége orrolt rá, aki nemhogy énekelni de még mosolyogni sem tudott. Fondorlattal rávette a bírót, hogy űzze el a lányt, mert nincs a falu hasznára, hiszen többet énekel, mint dolgozik. A bíró maga elé hívatta a lányt.

– Megtiltom, hogy énekeddel zavard a falut – dörögte –, ha nem hallgatsz el, le is út, fel is út, többé itt nem maradhatsz.

Az éneklő lány sírva intett búcsút a falujának. Indult, de maga sem tudta, hová-merre menjen, csak követte a kanyargós utat. Szomorú énekét felkapta, s vitte-vitte a szél.

Messze jutott már a falujától, amikor egy öreg tölgyfához ért. Letelepedett a tövében, és elaludt. Másnap a falu néma csendre ébredt. Nem csendült fel a vidám énekszó. Szomorú volt öreg és fiatal. A gyerekek sírtak, az asszonyok hiába próbáltak énekelni nekik, még hangosabban ríttak. Az öregek unatkoztak, de még a bíró is búskomorra vált. Megbánta már, hogy elűzte a lányt, ám hiába küldetett érte, senki nem tudta megmondani, merre ment, hová lett.

Történt aztán, hogy Világ-szép királyfi épp az öreg tölgyfához kötötte ki lovát. Nagy

bánata volt: szemét évek óta kerülte az álom, csak kóborolt kétségbeesetten az országban. Amint törődött testét a tölgyfa árnyékában pihentette, andalító dallam lengte körül, s mély álomba merült. Hét nap és hét éjszaka egyvégtében aludt. A tölgyfa ezalatt szebbnél szebb dalokat énekelt neki.

– Istenem, de régen nem aludtam ilyen jól – nyújtózkodott a királyfi.

Ezentúl minden nap kijött a tölgyhöz. A fa énekkel ringatta álomba, majd énekkel keltette.

Egy napon aztán a királyfinak meszei országba kellett indulnia. Szerette volna magával vinni a daloló fát, hogy ott is jól aludjon. Jöttek a favágók fejszékkel, fűrészekkel, hogy a királyfi parancsára kivágják a fát.

– Ne bánts, királyfi – sikoltott a fa –, mert ha kivágsz, soha többé nem hallasz dalolni.

Abban a pillanatban előlépett a fában megbúvó lány. A királyfi nem látott nála szebb teremtest, pedig sokat utazott, sok országot bejárt. Szíve nyomban lánggra lobbant, és ott helyben megkérte a kezét.

Hazatérve nagy lakodalmat csaptak. A bíró is megérkezett a falu népével. Bocsánatot kért az éneklő lánytól. Belátta, hogy szépen énekelni nem haszontalan dolog, mert az éneklés szebbé teszi az életet, vigasztal és gyógyít, álomba ringat és örömmre ébreszt.

Az éneklő lány ezentúl ismét naphosszat dalolt. Boldog volt a királyfi, boldog volt a falu, sőt az egész ország népe.

Azóta hívják a sok dallamot ismerő népi énekest nótafának.

A Küüllő mentén már Árpád honvisszafoglaló törzsei is testvéreket találtak, a XVII. századtól azonban egyre csökkent a magyarok aránya, ma már sok faluban eltűnőben vagyunk. Akad azonban biztató példa is. **Magyarlapádot**, a színtiszta magyar református községet tánc-nagyhatalomként emlegetik. A Piros-pántlikás zenekar húzza, a lányok királynői méltóságot kölcsönző, letisztult színvilágú viseletben énekelnek, táncolnak.

Szászcsáváson életerős kis magyar közösség őrzi a táncokat, híres cigányzenekar a népzene, de egyedülálló az énektudásuk is: kottaismeret nélkül is több szólamban tud énekelni a falu aprajagja. Nemcsak a 178 éves kórus fellépésein, az istentiszteleteken, hanem lakodalmakban, multságokon is öt szólamban szól az ének.

BÉ-BÉ-BÉ, ISKOLÁBA MENJÜNK BÉ!

Isten hozott az életfa alá, kíváncsi olvasóm. Kószabósza vagyok, a térben-időben utazó kis-sárkány. Ez a csodafa tavalyi meséimből nőtt ki. Fándly Enikő tanító néni nagyváradi osztálya nevelte dúslombúvá a Napsugár-bélyegekből, melyeknek mindenike egy-egy kincset érő, megtartó néphagyományt idézett fel.

Üljetek körém: folytatom a mesét, hiszen oly sok elfeledett, padlásra dobott érték várja, hogy ismét életünk gerince legyen.

Ne feledjétek: a múlt a gyökér, amely nélkül cse-nevész a törzs, azaz a jelen, és lombtalan a korona, a közösség jövője.

Ugyan már! Legyintesz erre a technikai csodák világában: nem a múlt, hanem az elektronika jelenti a jövőt. Ám ha feleszmélsz a bűvöletből, rájössz, hogy a számítógép könnyíti-gyorsítja ugyan, de egyben emberteleníti, torzítja is életünket. Ne okostelefont, táblagépet kérj iskolakezdésre, hanem soha-nem-romló, soha-nem-fogyó hamuban sült pogácsát: mesét arról, milyen volt nagyapád, dédapád iskolája.

Nagy tata az iskolában? Ritka látvány. Én mégis arra biztatlak, hogy – akárcsak **Nagy Lenke tanító néni Ivóban** – hívjatok meg osztályotokba egy-egy nagyszülőt, dédszülőt, aki a régiéke életéről, szokásairól mesél nektek.

Az ivói gyerekek Abrán Gyurka bácsitól megtudták, hogy hajdan kevés tantárgy, kevés lecke volt, de azt egy életre megtanulták, a tanítót kicsi és nagy egyaránt tisztelte, ruhájuk csak egy volt, és a fagy beálltaig bizony mezítláb jártak iskolába.

*Bé-bé-bé, iskolába menjünk bé,
Szüleink örömére, tanítóink kedvére!*

Bé-bé-bé, iskolába menjünk bé! – De hová? Az első falusi iskolák a templomokban, később az egyház vagy a falut birtokló nemesi család adományából épült tanítói lakásban működtek. Több tucat, a mezővárosokban több száz gyerek „egyetlen, nem igen nagy és többnyire setétes” szobában fújta az *Arany ABC* verseit: *Csúfságot vénekből ne tégy, hogy azért büntetést ne végy! Utálj lopni, senkit ne csalj, és talált jószágot kivalj!*

Minden korosztály együtt, a lányok inkább csak egy évet, a fiúk kicsivel többet tanultak, de csak

Melyik írónk mesélt sokat falusi tanítóskodásáról?

Hány kilós az iskolatáskád?
Hány könyved, füzeted van?

betakarítástól a tavaszi munkák kezdetéig, hiszen dologidőben segíteniük kellett szüleiknek.

*Szent Gergely doktornak, híres tanítónknak az ő napján,
Régi szokás szerint, menjünk Isten szerint iskolába.*

Hogyha nem adhattok minékünk diákot házatokból,

Papirosra valót, adományt adjatok javatokból. – A második félév kezdetén, március 12-én az iskolás gyermekek, a Gergely-járók vagy Szent Gergely vitézei csúcsos papírsüvegben, fakarddal csapatostul végigjárták a falut. A kisebbeket iskolába hívogatták, és adományokat gyűjtöttek tanítójuk számára. Kezdetben ugyanis a falu házat és földet igen, fizetést azonban nem biztosított a tanítónak vagy iskolamesternek, aki egyúttal kántor és harangozó is volt. A hét bizonyos napján vitt tandíjat, tojást, tüzelőt szeredárisnak, illetve szombatárisnak nevezték.

Mi a kalamáris, a penna, a spongya, az irka, a tenyeres?

Az iskola megkezdése nagy napnak számított. Az addig egyformán, hosszú fehér ingbe öltöztetett gyermekek ekkor kapták meg az első nadrágot, tarisznyát, a tehetősebbek bakancsot

vagy csizmacskát, a leánykák pedig szoknyát, kötényt.

Horgasinamat verdeső tarisznyában palavessző,

palavessző s palatábla... Így indultam valamikor, legelőszőr iskolába. – Évszázadokon át, sőt még Kányádi Sándor gyermekkorában is csupán a palatábla, egy karéj kenyér, alma és télen az iskola fűtéséhez szükséges egy-két fahasáb húzta a nebulók tarisznyáját.

A palatáblára jól kihegyezett palavesszővel írtak, a vonalas oldalára a betűket, a kockásra a számokat. Vigyázni kellett, nehogy útközben letörlődjön a házi feladat.

Én kezdettől fogva megszerettem az iskolát. A tanítónak minden szavát elmondtam otthon – vallotta egy tanyasi kislány, akinek bizony nem teher, hanem nagy ajándék, a kemény otthoni munka után pihenés volt az iskola.

Bárcsak te is szeretnéd az iskolát, megjegyeznéd, megfogadnád tanítód szavát! Életed legboldogabb évei ezek, és a legfontosabbak is. Most dől el, milyen ember lesz belőled. Nem az a fontos, hogy divatos-e a tolltartód, a sportcipőd. Tanítódra figyelj, ő megmutatja, hogyan kell *Isten szerint iskolába menni*. Szavától, mosolyától egyszeriben rend lesz az osztályban és a fejecskédben. Figyelj!

Zsigmond Emese

Májusi megfejtések: Vörösmarty Mihály *Szózat* című verséből idéztünk: *Bölcsőd az, s majdan sírod is, mely ápol, s eltakar.* A bölcső itt a szülőföldet jelenti. **Nyertesek:** Kánya Gergő, Csík-szentgyörgy; a **lövetei** tavalyi III. B és IV. A osztály.

Mátyás és a székely

Népmonda

Valamikor Mátyás idejében történt. A király nagyon szeretett nagyvadra vadászni, hát egyszer így szólt a fővadász-mesteréhez:

– Elég volt a madarászásból, most medvére megyünk!

Másnap alig pirkadott Buda vára felett, úgy harsogtak a vadászkürtök, hogy a holtat is felébresztették volna. Gyűlt is a vadászsereg, s indult Erdély felé.

– Jaj ott, ahol elvonul ez a sáskaraj! – nyíltak a zsalugáterek.

– Méltóságos uram – jelenté egy darabont a székelyek főkapitányának –, a felséges király a hegyeinkben vadászik.

Ügrott is nyomban a székelyek főkapitánya. Bár maga is hatalmas úr volt, tudta, illő a király elé járulnia.

– Visszás ez a világ – csóválta rosszállóan a fejét a székely, akit kivezényeltek, hogy vinné fel fogattal főkapitányukat a hegyekbe. – Az uraknak akkor szottyan kedvük medvére, amikor legnagyobb a dologidő. De legalább látok most egy eleven királyt – vigasztalta magát.

Királyt látni?! Még a közelébe se engedték. Visszafordították azzal, hogy szólnak majd, ha a főkapitány úr után kell jönni.

– Kár – így erre a székely –, mondhattam volna valamit a király urunknak, de ha nem kell, hát kilenc!

– Mit, te? – faggatta az ajtónálló.

– Én azt, hogy hol van a nagy ántimedve!

Fut s jelenti a strázsamester: a székely tud valamit.

– Vezessék elő – mondta a király.

Hallott már ő is egyet s mást a székelyekről. Lássunk egyet elevenen – gondolta.

– Nem vagyok én főispán – tiltakozott a székely –, odatalálok magam is, ismerem az erdőt, mint a tenyeremet – mondta, de

hiába, mert mint egy menyasszonyt, úgy vezették Mátyás elé.

– Hol az az ántimedve? – kérdezte a király.

– A többi között, felség!

– Ott az istenadta! – kacagott Mátyás. – Fogd, itt egy aranypicula – mondta.

Erre aztán lekapta a székely is a tökfödőjét, s így szólt:

– Felséges királyunk, nekem is volna egy kérésem, s nem akarom én se ingyen!

– Halljuk – szólt Mátyás király.

– Adná felséged írott parancsba, hogy akinek nincsen lova, az járjon gyalog.

– Rendben – mondta a király, és saját kezűleg firkantotta a parancsra: Mathias Rex.

– Felség – így ekkor a székely –, itt az aranypicula, nem kívánom ingyen...

Nézte Mátyás király, hogy a székely a papírt gondosan kettőbe hajtja, a lájbija belső zsebébe teszi, s illedelmesen elköszön.

Jöhetett harmadnapra a parancs, hogy menjen a méltóságos főkapitány után. Ő visszaüzent: jöjjön csak haza gyalog, a király parancsát emberfia meg nem szegheti.

De a jó király is meghal, nemcsak a gyarló. Siratta is a székely: meghalt Mátyás király, oda az igazság.

A cinkotai kántor

Népmonda

A cinkotai plébános püspök szeretett volna lenni. Meg is írta Mátyás királynak, hogy így, meg úgy, ő már eleget plébánoskodott, a király tegye meg püspöknek. Mátyás király megüzente, hogy püspök lehet, ha megfelel három kérdésre: Hol kel fel a Nap? Mennyit ér a király? Mit gondol a király? Ha ezeket a kérdéseket megválaszolja, akkor püspök lehet, ha nem, kiveti még a plébánosságból is.

Odacseppent a kántor, látta, hogy a plébános lógatja az orrát, hát megkérdezte:

– Mi bántja a plébános urat, hogy így búnak adta magát?

Elmondta a bukaresti Csendes László Igor és a nyárádszeredai Siklódi Péter a marosvásárhelyi Regemondó Versenyen.

A plébános elpanaszolta, hogy járt Mátyás királlyal. Azt mondta a kántor:

– Na, ezért egy cseppet se egye magát a plébános úr! Adja ide a reverendáját, elme- gyek én Mátyás királyhoz, s megfelelek neki.

A plébános vonakodva ugyan, de csak odaadta a reverendáját a kántornak, s az megjelent a király előtt, mint cinkotai plébános.

Kérdezte Mátyás király:

– No, plébános úr, hol kel fel a Nap?

– Felségednek Budán, nekem Cinkotán – válaszolta a kántor.

– Hát aztán, mennyit érek én? – tette fel a király a második kérdést.

– Huszonkilenc aranyat! – felelte a kántor. – Krisztus urunkat harminc aranyért árulta el Júdás. A király egy arannyal olcsóbb!

– Hát arra mi a válaszod, hogy mit gondolkodok én?

– Felséged azt gondolja, hogy a cinkotai plébánossal beszél, pedig én csak a cinkotai kántor vagyok.

– Na, fiam, amiért ilyen okosan feleltél a kérdéseimre, teljesítem egy kívánságodat. Mi legyen az? – szolt Mátyás.

– Én azt kérem felségedtől, hogy a cinkotai icce kétszer akkora legyen, mint máshol!

Mátyás király mindjárt elrendelte, hogy tegyék törvénybe a dolgot. Mire a kántor hazaért, Cinkotán már kétszer akkora volt az icce, mint máshol. Csak azt felejtette el hozzátenni, hogy az ára ne legyen kétszer annyi, mint eddig volt.

DERÜLJ, DERÜLJ!

JÁNK KÁROLY

A szultán

– Szeptember, szultánom,
bíborlik turbánod.
Bíborban, bársonyban
bíborlasz Kászonban.

Szeptember kaftánt ölt,
mustot nyel, még rátölt.
Így trónol Kászonban
bíborló bársonyban.

– Bíborban, bársonyban
bú bomlaszt Kászonban.
Nagy baj van már mostan,
jöjj hát, bölcs orvostan!

– Szeptember, szultánom,
gyötrődöt lázálom?
– Bíborló bú bomlaszt,
majd megfojt száz kontraszt!

MARKÓ BÉLA

A rája arája

Dühös a rája arája,
mert nincs tekintettel rája a párja,
s vacsorával sohase várja,
de bezzeg áramot ereszt rája a fránya,
éppen amikor a legkevésbé kívánja
a rája arája,
hogy áramütéstől rángjon a szája...
Hát csípné meg a párját a kánya,
vagy vinné el innen a tenger árja.

BALAJTHY FERENC

Állati kérdések

Angyalcápa, ördögrája,
Van-e, aki felül rája?

Zsákbamaczka, fakutya,
Úgat-e a tatuja?

Hegyen-völgyön a csikóhal
Vágtat gőzvasalóval?

Csörgőkígyó becsenget,
Ha postás hoz levelet?

Megfejteti nem könnyű:
Kacsa a kacsacsőrű?

Hozz gyorsan egy légycsapót,
Elrepül a madárpók!

Ha állati jó a diszkó,
Röfögget-e a sündisznó?

Palackorrú delfinek
Rumot isznak vagy vizet?

Igaz-e, hogy a kékbálna
Éjjel-nappal csak zabálna?

Ördögrája, angyalcápa,
Vajon ki ül föl majd rája?

FŐCZE KORNÉLIA

Furcsa álom

A díszes pinty az éjjel de furcsát álmódott!
Azt álmodta: vízben úszó ponttyá változott.
Amikor felébredt, nagy örömmel látta:
nem történt semmi baj, megvan még a szárnya.

Jaj, de jó! Jaj, de jó! – röppent ágról ágra.
Követte a lepke, szél ült a hátára.
Rossz lehet a pontynak – gondolta magában –,
sosem száradhat meg vizes ruhájában.

ZSIRAI LÁSZLÓ

Csak igazat

Icipici pecabot.
Tavi manó mit fogott?
Sorolom a halakat,
sorra horgára akadt:
busa, sügér, kecsege,
harcsa, csuka, ponty.
Horgászfiú, ne feledd:
csak igazat mondj!

TÓTH ÁGNES

Csali csemege

Horgomon csöpp giliszta csüng,
csinos csali csemege,
csusszan, csobban, bekapja majd
márna, csuka, kecsege.

Estig csak kecsegét fogtam,
karcsú, kecses mind a tíz,
sok kecsegecsemegével
kecseget e csodavíz.

Ha nagy leszek, harcsát fogok,
harminckilós darabot,
előttem a nagy halászok
emeljenek kalapot!

SZEPTEMBER

H		7	14	21	28
K	1	8	15	22	29
Sz	2	9	16	23	30
Cs	3	10	17	24	
P	4	11	18	25	
Sz	5	12	19	26	
V	6	13	20	27	

OKTÓBER

H		5	12	19	26
K		6	13	20	27
Sz		7	14	21	28
Cs	1	8	15	22	29
P	2	9	16	23	30
Sz	3	10	17	24	31
V	4	11	18	25	

NAPSUGÁR

tanévnaptár a 2015–2016. évről

Október 30-ig jelentkezhetünk a Napsugár szerkesztőségében az országos mesemondó versenyre.

Szeptember–február között beküldjük minden Szólj, szám! feladat megfejtését, hogy részt vehessünk a KAV országos anyanyelvi versenyen.

Január 29-ig benevezünk a Napsugár Öttusa Bajnokság megyei szakaszára.

	HÉTFŐ	KEDD	SZERDA
1			
2			
3			
4			
5			
6			
7			

JANUÁR

H		4	11	18	25
K		5	12	19	26
Sz		6	13	20	27
Cs		7	14	21	28
P	1	8	15	22	29
Sz	2	9	16	23	30
V	3	10	17	24	31

FEBRUÁR

H	1	8	15	22	29
K	2	9	16	23	
Sz	3	10	17	24	
Cs	4	11	18	25	
P	5	12	19	26	
Sz	6	13	20	27	
V	7	14	21	28	

MÁRCIUS

H		7	14	21	28
K	1	8	15	22	29
Sz	2	9	16	23	30
Cs	3	10	17	24	31
P	4	11	18	25	
Sz	5	12	19	26	
V	6	13	20	27	

UGÁR

és órarend
6-os tanévre

NOVEMBER

H	2	9	16	23	30
K	3	10	17	24	
Sz	4	11	18	25	
Cs	5	12	19	26	
P	6	13	20	27	
Sz	7	14	21	28	
V	1	8	15	22	29

DECEMBER

H		7	14	21	28
K	1	8	15	22	29
Sz	2	9	16	23	30
Cs	3	10	17	24	31
P	4	11	18	25	
Sz	5	12	19	26	
V	6	13	20	27	

VAKÁCIÓ

ISKOLA MÁSKÉPP

HETFŐ	CSÜTÖRTÖK	PÉNTEK

Áprilisig 8 bélyeget vágunk ki a Napsugárból. Most beküldjük, hogy mesefüzetet, múzeumi belépőt, esetleg táborot is nyerjünk.

ÁPRILIS

H		4	11	18	25
K		5	12	19	26
Sz		6	13	20	27
Cs		7	14	21	28
P	1	8	15	22	29
Sz	2	9	16	23	30
V	3	10	17	24	

MÁJUS

H	2	9	16	23	30
K	3	10	17	24	31
Sz	4	11	18	25	
Cs	5	12	19	26	
P	6	13	20	27	
Sz	7	14	21	28	
V	1	8	15	22	29

JÚNIUS

H		6	13	20	27
K		7	14	21	28
Sz	1	8	15	22	29
Cs	2	9	16	23	30
P	3	10	17	24	
Sz	4	11	18	25	
V	5	12	19	26	

A 2015-ös év madara

A búbos banka

Hétköznapi is oly elegáns, mint egy bálozó hercegnő

Kisköpe

Még két búbos madarunk van. Az egyik szántóföldek, tarlók madara, a másik vizek lakója. Melyek ezek a madarak? Van még „bűzbombával” védekező állat?

Májusi megfejtések: A csigalépcső onnan kapta a nevét, hogy alakja a csigaházat idézi. A csiga ősidők óta ismert, egyszerű gép, súlyok felemelésére szolgál. Lényege a forgó kerék, amelyen kötél gördül.

Nyertesek: Orbán Gergő, Szilveszter Szilvia, Kibéd; kostelki olvasóink.

Ismerjük meg alaposabban az idei „madárkirályt”. Láttad már, milyen szép? Hallottad különös hangját?

A búbos bankának még a **tudományos neve is hangutánzó szó: upupa epops**. Ez a madár ugyanis nem csicsereg, füttyül vagy csiripel, hanem hupp-hupp hangot ad, ami megtéveszti az embert annak bemérésében, hogy milyen távol is van tőle a madár. Neve több nyelvben is a jellegzetes hangját idézi: angolul **hoopoe**, franciául **huppe fasciée**, németül **Wiedehopf**, románul **pupăză**. Magyar nevét nem a hangjáról, hanem legyezőszerűen szétnyitható tollbóbitájáról kapta.

Európa és Ázsia nagy részén, valamint Észak-Afrikában is elterjedt. Hozzánk márciusban érkezik, és szeptemberben mond búcsút nekünk.

Folyóparti ligetekben, szőlőskertekben, gyümölcsösökben, parkokban, erdei tisztásokon egyaránt otthon érzi magát. Gyakran sétál a földön. Szívesen keresi fel a marhalegelőket, ahol csipek, hosszú, vékony, enyhén lefelé hajló csőrével a „tehénlepényeket szondázza”: kicsipegeti belőlük az odagyűlt rovarokat. E szokása miatt kapta a nem éppen megtisztelő ragadványnevet: **ganéjmadár**. Főleg lótetvek, tücskök, pajorok után kutat, de – ha teheti – nagyobb falatokat, például gyíkokat is zsákmányol. A megragadott állatot előbb agyoncsapja, majd feldobja a levegőbe, és egyenesen a torkával kapja el, mert nagyon rövid nyelve nem segíti a nyelésben.

Faodvakban, elhagyott harkályodúkban költ. Újabb városalakóként postaládákba, padlászugokba is befészkel. Az 5-6 tojáson csak a tojó kotlik, ezalatt a hím eteti. A fiókák 15-18 nap múlva kelnek ki. A frissen kikelt, pelyhes fiókákat a tojó még további 10-12 napig melengeti, majd csatlakozik párjához az etetésben. A fiókák 3-4 hétig kuksolnak a fészekben, miközben az odút kellemetlen, orrfacsaró bűz „lengi körül”,

ugyanis a fiókák – és költés idején a tojó – farktömirigye átható szagú folyadékot termel.

Ezt a bűzös, folyékony ürüléket a nagyobacska fiókák „célbiztosan” lövellik ki az odú röpníylásán keresztül. Testük hátsó részét pus-kacsóként megemelik, farkukat a hátukra csapják, hogy célzásakor ne legyen útban. A „bűzlövedék” hatósugara akár fél méter is lehet. A fészket körülengő „bűzfüggöny” a négy-lábú fészkekrablók, főleg a nyest elhárítására szolgál, ugyanis a szárnyas fosztogatóknak nagyon gyenge a szaglászuk, így ezeket ily módon nem lehet elijeszteni.

Ez a hatékony, az ellenség számára igen kellemetlen szokás sugallta a „mesterlövész” néhány találó népies nevét: **bűdös banka, bűzös banka, fostos bugybóka.**

A hím szagtalan, nem szorul ilyen „bűzbombára”, ő ugyanis veszély esetén könnyűszerrel elmenekülhet.

A bűdös fegyver azonban mit sem ront a madár ugyancsak tetszetős megjelenésén: rozsdavörös tollazata, fekete-fehéren csíkozott szárnya és farka, tollbóbitája egyik legszebb és legnépszerűbb madarunkká teszi ezt a kedves nyári vándort.

BITAY ÉVA

Mit gondol...

a kisegér? A legtréfásabb ötleteket közöljük.

MIT GONDOL A GYEREK ÉS A KUTYUS?

A májusi képünkhöz érkezett ötletekből:

- Anyu, ki magasabb kettőnk közül?
- Pajti, szerinted esik még az eső, vagy mehetünk tekeregni?
- Én a kutya, te a gyerek, mind a kettő fene-gyerek.
- Szobatiszták vagyunk, pelenkát nem hordunk.

Nem páváskodik, hanem gondosan eteti odúban „raboskodó” családját

– Hallottad, drágám? Ezen az őszön divatos a csíkos és a foltos is.

- Milyen szép az erdő! Gyere, szökjünk el!
- Gyere, Buksikám, keressünk feleséget!
- Te is anyura vársz? Csak jönne már ő vagy nagy!

Veres Minola Alesia, Dész; Szász Tamás, Székelykeresztúr; Cornea Kincső, Marosfelfalu; Nyárádszereda, III. B osztály; Egyed Anita, Kelemen Szidónia, Lövete

Kvak szülinapja

Nem bánt, hogy eltelt a nyár, vége a vakációnak, mert örülök, hogy újra találkozom veletek. Hol jártatok a szünidőben? A természet milyen apró lakóival találkoztatok?

Képzeljétek, szeptemberben van a szülinapom. Ünnepeljétek velem! Mindnyájatokra gondolok, amikor elfújom tortámon az öt gyertyát. Kis cimborám, Űrge Béla lepett meg vele. Meghívott magához, megmutatta, hol él, és megkért, meséljek nektek is róla, hátha felismeritek majd, ha a mezőn jártok. Nem lakik ám egyedül, életterét nagyon sok más állattal megosztja. Például Fülesékkal, a nyulak népes nemzetségével. Hiszen csodálatos a rét, bőven van itt hely, akad itt étel mindenkinek.

A képen a réti margitvirágot, ismertebb nevén margarétát, valamint a kicsi sárga réti boglárkát láthatjátok. Mindkettő egész Európában, mezőn és kertekben egyaránt elterjedt, könnyen felismerhető, kedves virágunk.

Úgye milyen szép helyen lakik Űrge Béla? Régen gyakran találkozhattunk vele, ám most már egyre ritkábban láthatjuk, mert számuk megcsappant. Emlős állat, a mókus rokona. Testének hossza 18-24 cm, a bundája szürkéssárga, halványan pettyes. Talajlakó, a földben üregeket alakít ki ma-

gának. Egy-egy föld alatti üreghez több járat is tartozik. Ezért hiába lessük annál a lyuknál, amelyikben eltűnni láttuk, ő egy másikon bukkan fel, és figyel minket.

Amikor a magas fűből ki akar kandikálni, hogy van-e veszély, két lábra áll, úgy kémleli a tájat. Ha veszélyt észlel, füttyülő hangot hallat, így jelez a többieknek. Régen az emberek vadásztak rájuk húsupért és szép bundájukért. Ilyenkor az ürgelyukba vizet öntöttek mindaddig, amíg az ürge ki nem bújt. Innen a mondás: ürgét öntünk. *Petőfi Sándor Arany Lacinak* című verse egy mókás ürgevadászatról szól.

A pusztítás és az ember által használt rengeteg vegyszer miatt gyérült meg az ürgék népe.

Fülessel nagyon jót fogócskáztunk. Míg pihentünk, Füles elmesélte, hogy ő mezei nyúl, családja nagyon népes, közeli, távoli rokona, de sajnos ellensége is rengeteg van. Testhossza 45-60 cm, súlya akár a 6 kilót is elérheti. Nem védett faj. Az ember húzáért és bundájáért vadászik rá. Jellegzetesen menekülő állat: legfőbb fegyvere a futás, amely náluk egyáltalán nem szégyen, sőt! Hosszú hátsó lábának köszönhetően kitűnő ugró. Hosszú füle, nagy szeme, remegő orrcimpája jelzi, mennyire kifinomult a hallása, a látása és a szaglása. Veszély közeledtén meglapul egy gödörben, fülét hátracsapja.

A hancúrozás végén Füles és Ürgé Béla megleptek egy születési tortával. Együtt ettük meg réti barátainkkal. Jól éreztem magam velük, hiszen oly kedvesek, és mindenküknek megvan a maga története, erőssége és félelmei. Szükségük van rátok, kis cimboráim, ismerjétek meg őket, és vigyázzatok rájuk. Óvjátok a természetet.

Köszönöm szépen a sok rajzot. Tetszik, ahogy lerajzoltok engem és a tájakat, ahol kitérőltök. Rajzoltjátok le kis állat cimboráimat is, ha találkoztok velük. BRREEEKKK!!!!

Írta, rajzolta, fényképezte
KOVÁCS RÉKA RHEA

Küldj te is saját
felvételt vagy rajzot!

Vécsey Boglárka,
Csíkszereda

Takács Adrienn,
Gyulakuta

Ferencz Ferdinánd,
Brassó

Rejtvénypályázat

Kincstáram ebben a tanévben is tele van érdekes rejtvényekkel, fejtörőkkel. Minden hónapban küldök nektek belőlük néhányat, egyet-kettőt pályázati feladatként: ezek megfejtői közt havonta 5 könyvjutalmat sorsolok ki. Elsőnek *Molnos Lajos* versének egy sorát várom tőletek – beküldhetitek a szerkesztőség címére az osztállyal közösen vagy egyénileg, postán vagy elektronikusan, egyformán örülök minden levélnek.

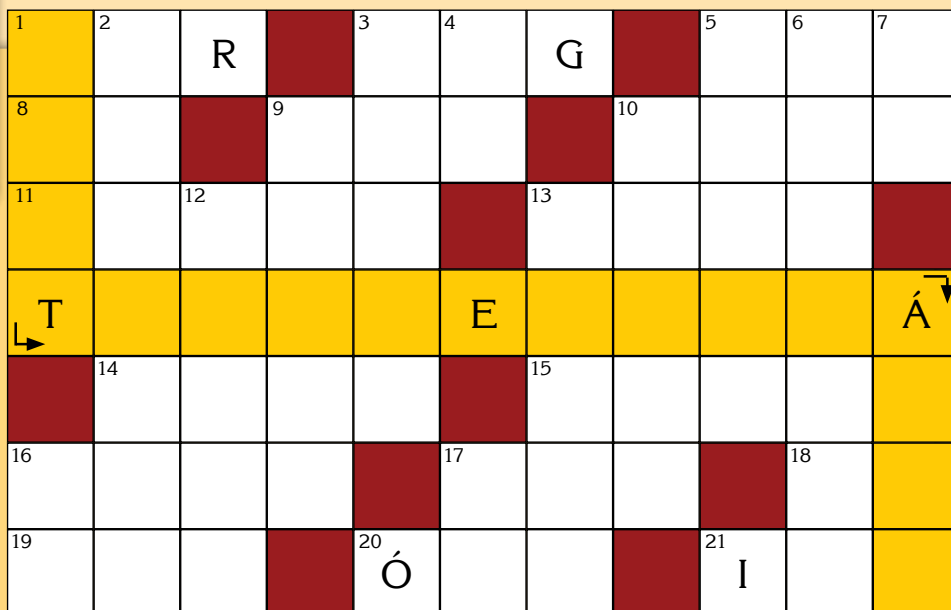

Nagy Cynthia, Dés

Szép volt a vakáció,
mint egy színes álom,
de hogy eltelt, oly nagyon
..... !

VÍZSZINTES

1. Bátorkodik
3. Sok idővel ezelőtt
5. Német s (SCH)
8. Orosz László névjegye
9. Varjúbeszéd
10. ..., a sárkány
11. Had
13. AZTI
14. Ilyen mese is van
15. Erős méreg (ARZÉN)
16. Esőzések románul
17. Nem használ, sőt
18. Sós Ottó névjegye
19. Ebédet készít
20. Hatvan perc
21. Izmosodni kezd!

FÜGGŐLEGES

1. A megfejtés
2. Elcsenő
3. Ételt fogakkal felaprítani
4. Vérszállító szerv
5. Mit ..., kis szűcs?
6. Csintalan
7. Hasas Ünige névjegye
9. Ilyen törpe is van
10. Sziklafok
12. Nem kívánt feladatot ró rá (RÁSÓZ)
13. Tó és város lalomița megyében (AMARA)
16. Postafiók, rövidítve

17. Területmérték

VAJNÁR ILONA rejtvénye

Nistor Minola Andrea,
Szászfőregén

Nyertesek

A májusi rejtvenypályázat megfejtése: *Másikat nem kapok sehol a világon!* Nyertesek: Merk Eszter, Szatmárnémeti; Lőrincz Sándor Ákos, Kémer; Sándor Arnold Botond, Brassó; Koncz Viola,

Havadtő; Lakó Károly József, Nyárádköszvényes.

A Mókus Napsi megfejtései: *Földi, törpe, ligeti, repülő; elől a mókus van; Misi Mókus.* Nyertesek: Póra Józsué, Hints Orsolya, Kántor Csongor Szilárd, Marosvásárhely; Adorján Johanna, Margitta; Sógor Dénes, Kolozsvár; Kiss Katalin és Balázs, Szováta; a dési tavalyi IV. osztály.

Találd ki!

1		
2	A	
3		P
4		
5	Á	
6		
7		
8		
9	O	
10	Z	
11		E
12		

1

Kaszás Rebeka, Kovászna:

1. Illatozni kezd!
2. Ragadozó madár
3. Adnak neki
4. Szaglós szerv
5. Ím
6. Anya párja
7. Az egyik alapszín
8. Szám nulla és kettő között
9. Állat-

kert angolul 10. Egyetlen háromjegyű betűnk
11. Esztendeje 12. Focibíró
„hangszere”

2

**Bede Anita,
Kovácsna:**

1. Vízet terelő aka-
2. Nem ez
3. Csuk
4. Hajít
5. Nagyon
6. Hálóban a labda
7. Erdei négylábú
8. Habos
9. Ilyen tojás is van

3

Rajzold újra az isko-
lakezdős rajzot.
Néhány részlete már
készen vár.

1		T
2		
3	Á	
4		
5	G	
6		
7		
8		R
9	Á	

...
– Honnan tudod,
hogy elefánt van az
ágyad alatt?

– Közelebb van a pla-
fon.

...
– Honnan tudod, hogy
elefánt van a hűtőszek-
rényben?

– Látod a lábnyomát a
vajban.

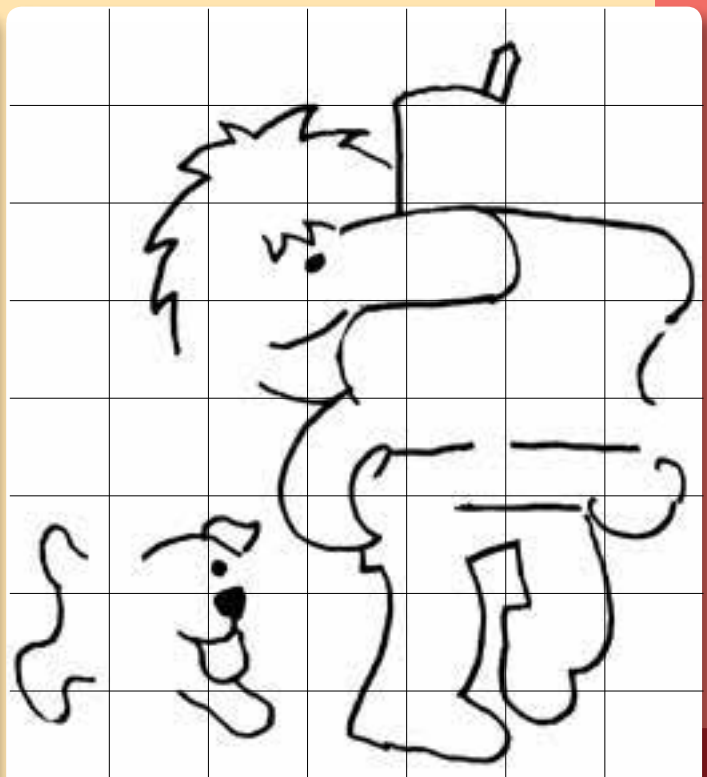
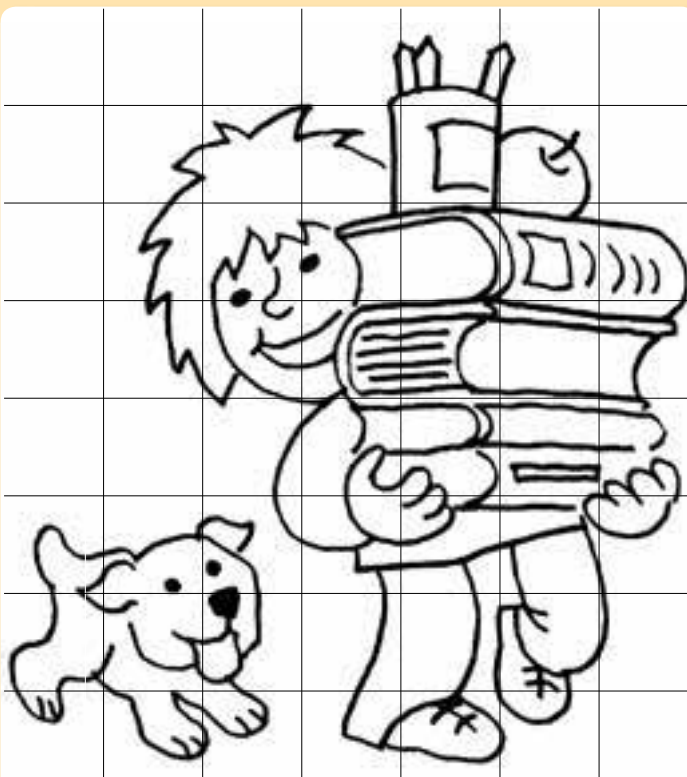
...
– Honnan tudod, hogy
az elefánt fent van a fán?
– A fának van támaszt-
va a biciklijé.

...
– Tudod, miért van az
elefántnak piros szeme?
Hogy el tudjon bújni a
cseresznyefán.

– Ugyan, még soha
nem láttam elefántot a
cseresznyefán.

– Látod, milyen jól el-
bújt?!

...

4

Az összekevert betűkből egy-egy állatnevet kell alkotnod, és beírnod a rejtvény megfelelő sorába. A sárga oszlopban egy védett állat neve alakul ki – a három kép közül az egyik őt ábrázolja. Melyik?

1. CSEFEK 2. BIROLIK 3. KAFÓ
4. RÉVENDE 5. ÚTTA 6. FÁTELEN
7. ALKOA 8. AJHÉ 9. MEVED

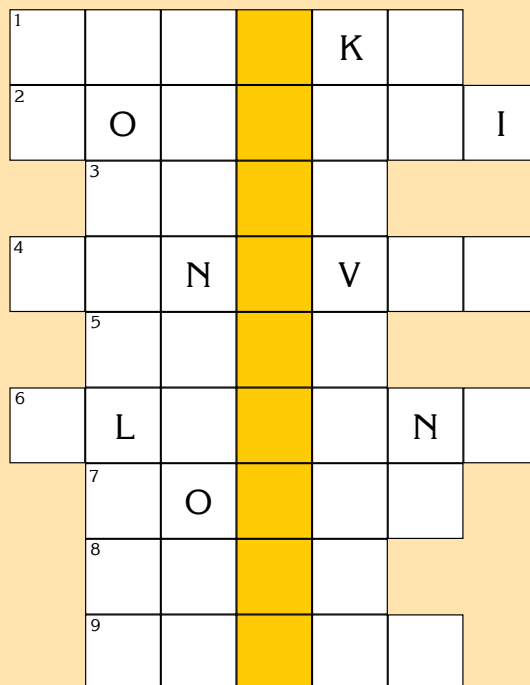
A.

B.

C.

Szólj, szám!

1. Száz szónak is egy a vége, száz szóvégnek is egy a töve. Keressétek meg az öt végződés közös tövét, illetve az öt szótó közös végződését (két képzőt), és írjátok le a kiegészített szavakat:

-ul + ó

mos-

-ít + ó

ír-

-ít + ás

varr-

-ár + i

lát-

-ul + ság + os

tár-

(o) ____ + ____

2. Milyen rend szerint sorakoznak a következő szótagok? Rakjatok ki két tanévkezdő közmondást belőlük. Magyarazzátok meg röviden a jelentésüket.

A, a, is-, -jobb, -ko-, köny-, -la, -lás. Leg-, -ma, mes-, né-, -pasz-, -rek. ta-, -ta-, -te-, -vek

3. Ne csak tudd a jót, hanem tedd is. Válasszátok ki, a kettő közül melyik hosszú -dd-végű ige helyes rövid -d-vel is. Foglaljátok mondatba a rövid -d-s alakját.

Májusi megfejtések: 1. A tükörmondatokat visszafele is lehet olvasni, ugyanazt jelentik: Aludna ma a mandula. Sok a kos. A jós icipici sója. Ma ráz az áram. 2. Ruhaneműk: dolmány, mente, zeke (magyaros felső kabátok), pendely (alsószoknya), rokolya (bő szoknya), lájbi (mellény). Ételek: derelye (lekváros kifőtt tészta), csöröge (olajban sült, ropogós tészta), dödölle (krumplis, hagymás kifőtt tészta), no-kedli (lisztgaluska). 3. Apró – kis, eszes – okos, rest – lusta, tanít – okít, hangos – zajos, vézna – sovány, jókedvű – víg, bizonygat – állít, csúnya – rút. Az új szó: Kolozsvár. **Nyertések:** a nagyváradi D. Cantemir Iskola III. E osztálya; a mezőcsávási IV. B; a nyárádszeredai III. B osztály, valamennyien tavalyiak.

A NEGYEDIKES CSAPATOK

Szólj, szám! pontszámuk alapján jutnak be a KAV országos döntőjébe.

Szeptembertől februárig minden feladat megfejtését küldjétek be közösen, összesítve, a csapat vagy az osztály nevében.

Szó-móka

A szójáték olyan, mint mikor barlangban vagy: nehéz kitalálni...

.....
– Miért nem kap jogosítványt a gepárd?
– Mert sohasem áll meg a zebránál.

.....
– Mi az? Fekete és fehér levelei vannak?
– Néger postás.

.....
Az írászati szaküzlet tulajdonosa a helyi tévének is nyilat hozott.

MASZAT MŰVÉSZ FIRKALANDOZIK

Itt az új tanév és újabb kalandok várnak ránk. Firkalandozzunk közösen a képzelet birodalmában. Aki tavaly is velem tartott, biztosan emlékszik a különböző árnyalatokra, Zöld király birodalmára, a színmanókra és a napvirágokra is.

Remélem, hogy nem felejtettetek el a nyáron, s továbbra is kedvenc időtöltésetek a festés, rajzolás.

A rajzolás fontos és izgalmas játék. Érdekes lehetőség arra, hogy a háromdimenziós valóságot síkban, azaz két dimenzióban ábrázoljuk. Maszat Művész létemre bátran állíthatom, hogy a firkálásnak nemcsak szórakoztató, hanem gyógyító hatása is lehet.

Az önkifejezés alapja az élmény. Nagyszerű élményben volt nekem is részem, mikor kezembe került egy Csodaceruza. Ez a ceruza magától firkált, táncolt, rajzolt a papíron. A hegyében szebbnél szebb képek laktak. Varázsszóra bújtak elő, és egy mesebeli tündér vagy manó érintésére ezek a képek láthatóvá váltak. Sok kedves nyári emlék, kirándulás, vakációs élmény rejtőzhet a Csodaceruza hegyében.

Rajzold meg, hogy milyen csodákat rejt a te ceruzád!

**Havonta
3 díjat!**
sorozatunk

Kalandozunk együtt a firkák földjén. Rajzold le az iskolatáskádat, tolltartódat, ceruzáidat úgy, mintha egy mese szereplői lennének. Találj ki történetet a rajzodhoz. Szeptember van, és becsengettek. Képzeld el, hogy miről beszélgetnek egymással a mesebeli táskák, a megelevenedett tanszerek. Jó szórakozást, firkalandozást kívánok nektek az új tanévben is.

MURÁDIN LOVÁSZ NOÉMI

A művészet nem a láthatót adja vissza, hanem láthatóvá tesz.

Paul Klee (1879–1940)
svájci festő, grafikus.

A látható valóságon túli, különleges érzékenységgű világot alkotott.

Stílusát leginkább a gyerekrajz és az ábrázoló geometria egysége jellemzi.

1

2

3

Maszat Művész kérésére az elmúlt tanév májusában mesés virágokat küldött a gyulakuti IV. osztály (Bíró Csaba rajza – 1); Nagy Henrietta, Szováta (2) és Kolozsi Nóra, Lövete (3).

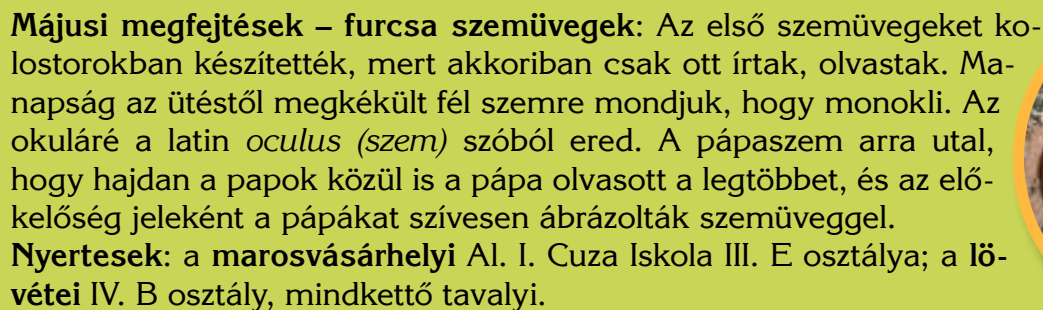
Leveléiteket egyik tűskémmel ügyesen felbontom, és máris sorolom, kik írtak nekem a nyáron: **Szász András, Sultănescu Tommaso, Olthévíz; Kocsánga Liliána, Lujzikalagor; Adorján Johanna, Dulli Patrícia, Margitta; Kőrösi Mátyás, Szalárd; a marosvásárhelyi T. Vladimirescu Iskola tavalyi III. C, a L. Rebrea-nu Iskola III. E és G, az Al. I. Cuza Iskola III. E,**

a Dacia Iskola III. D, IV. C; a **nagyváradi** D. Cantemir Iskola III. E, a Szacsvey Imre Iskola III. A, B és C; a **kolozsvári** Zenelíceum IV. B; a **szászrégeni** A. Maior Iskola IV. B osztálya; az **árpádi** IV.; a **gyulakuti** III., IV.; a **keresztvári** IV. B; a **kézdiszentkereszt** III.; a **lővétei** III. B; a **zabolai** II., III., IV.; a **kovásznai** IV. B; az **olthévízi** II–III–IV.; a **tekerőpataki** III.; a **diósi** III. B, Magyarország; az **érmihályfalvi** IV.; a **biharszentjánosi** IV.; a **balánbányai** III. C; a **székelyszáldobosi** IV. B osztály, az **oltszemi** kísérő iskola diákjai.

Ünnepet hoztál a mindennapokba, igényességre, mértéktartásra tanítottál. Köszönjük a bélyeggyűjtésért küldött ajándékot, a Napsugár Kör tagsági igazolványt. Szeptemberben ismét találkozunk – kívánja **Varga Éva tanító néni gyulakuti osztálya.**

● **Makfalváról Györgyi Dalma tanító** néni küldte el nekünk osztálya vidám fényképét és csodaszép kézimunkáit. Még válogatunk ezek közül.

- Trufán Ildikó tanító néni nyárádszeredai osztálya a vakációt is, az új tanévet is napsugaras kedvvel köszöntötte. Szeretnek játszani, versenyezni, s minderről nekünk is szoktak mesélni.

- A Napsugár-hajóval vágunk neki az V. osztály tengerének – írták Boldizsár Tünde tanító néni bánffyhungyadi negyedikesei. Reméljük, értékesnek bizonyul a rakomány, és minden viharral megküzd az a hajó!

- Ezen a nyáron a nagyváradi Szacs vay Imre Iskola volt a házigazdája a Csiperő Gyermekek és Ifjúsági Fesztiválnak. Az ötlet gazdája a kecskeméti Európa jövője Egyesület. 60 gyermek és 10 felnőtt élvezte egy héten át a fesztivál gazdag, izgalmas műsorát. Folytatjuk – summázta beszélőjét Fekete Erika tanítónő.

- Türelmetlenül várjuk kedvenc folyóiratunk megérkezését. Soha nem csalódtunk benne, mindig megtaláltuk a kedvünkre való olvasmányt, verset, keresztretjvényt, a Szólj, szám feladatait. Gáspár Ildikó tanító néni kisdíákjai Nyárádgálfalváról

- Bárcsak később is minden munkátoknak meglenne az eredménye! Kiss Katalin tanító néni érkörtvélyesi osztálya büszkén mutatja Napsugár-bélyeggyűjteményét és az érte kapott Erdőn, mezőn című, színes mesefüzetet.

ISKOLÁBA FÁJ A LÁBA

Ha nem akaródnak iskolába gyalogolni, készíts csodarepülőt magadnak. **Szőcs Róbert** tanító bácsi mezőpaniti osztálya összefogott, tökököt faragott, festett. Az eredményt ti is megcsodálhatjátok.

Repülőt barkácsolt **Mátyás Erzsébet** tanító néni osztálya is a **szászrégeni** A. Maior Iskolában, méghozzá kartondobozból, -hengerből. Szemétbe szánt konzervdobozokból készült a hasznos, ízléses ceruzatartó, süteménypapírból a leckemegoldó bagoly.

Ugyancsak **Szászrégenben**, a P. Maior Líceumban, **Kiss Dána** tanító néni osztályában készült a kartonhenger ceruzatartó. Pödört virágok, pillangók díszítik.

Tudással vagy fű-maggal van tele a feje a fűrészpormánónak? Ha öntözöd, kiderül – súgják **Sándor Emőke** tanító néni diákjai a **székelyudvarhelyi** Móra Ferenc Iskolából.

Oroszlán, add nekem a bátorságodat!
Bunău Irén tanító néni árpádi kisdiákjait
kollázsoroszlán kíséri iskolába.

Tordai Zsuzsa tanító néni osztályának bölcs
baglya papír-levél-kollázból és rajzból született
a marosvásárhelyi Dacia Iskolában.

Napsugárral a táskádban olyan vígan fogsz iskolába
ugrálni, mint országjáró Kvak barátunk, vagy mint
érmihályfalvi olvasóink origami
békája, amelyet Nyakó Melinda
tanító néni segítségével
hajtogattak.

Puskás Etelka és
Liszicsán Enikő
tanító néni szamos-
újvári osztályában
mókás karton-

süni deríti jókedvre a szomorko-
dókat, és böködi meg a rakoncátlanokat.

Ezek a karton robotmanók nemcsak
felvidítanak, hanem a legnehezebb
kérdésekre is megsúgják a választ,
hiszen göndör hajfűrtjeik egyben titkos
tudásantennák. „Feltalálói” Vincze Éva
tanító néni kisdiákjai a gyergyó-
szentmihályi Fogarasy Mihály Iskolából.

Irkafirka

**Asztalos Erzsébet tavalyi
negyedikesei Kovásznáról küldték:**

Júliusban a nap
magasan jár,
elindult az osztály.
Segesvárnál a nagy várnál
szünetel az utazás,
következő úticélunk
a sóbánya,
Parajd szíve tája.

**Bede Anita,
Kovács Anita**

**Németh Leila Kriszta,
Torda**

Elefánt, tigris, oroszlán,
a teve a kifutón
poroszkál.
A majom bután
ugrabugrál,
te meg ülsz
a teve púpján.

Márton Kund

Cápa foga nagyon fényes,
a tigris karma oly éles.
A pingvin lassan totyog,
a foka gyorsan csoszog.

Dobra Zsófia és Réka

Az állatkertben sok a móka,
halat eszik meg a foka.
A vízilónak nagy a foga,
láttam, mert ott voltam
pont ma.

Gocz Kristóf László

Egyszer volt egy út,
Azon ment egy busz,
Benne sok gyerekkel,
Mentek Erdély szívébe.
Jót utaztak, sokat láttak,
parkban is játszottak.
Hazaértek boldogan,
lefelejték fáradtan.

Gecse Zsombor

Nagy Andrea Tünde, Kémer

A búcsúzás szomorú,
A találkozás gyönyörű,
Elválni a harmadiktól
Nem elég könnyű.

Elválni a tancitól
Egy egész félévre!
Iskola, iskola,
Kezdődj el már végre!

**Merk Eszter,
Nagykároly**

Kelj fel, deák, ne aludjál!
Gergely napjára virradtál.
Omne dignum laude!
Hej, jó gazda, fiacskádat
nem adod-e be deáknak?
A deáknak jól megy dolga,
tudománytól nő az orra.
Ha a fiad nem is adod,
a kolbászt tán már adhatod.
Szalonnát, sőt vagy káposztát,
kolbászt, sajtot, pácolt sonkát.
Este, mikor útra kelünk,
sok új deák körülöttünk.
Omne dignum laude!

**Balázs Hanna Imola,
Kolozsvár**

**Nagy Mónika Noémi,
Margitta**

**Boros Roland Zsolt,
Magyarlapád**

**Bálint Jozefina
Patrícia, Szászrégen**

**Rusz Csilla tanító néni
diákjai a nagyváradi
Szacsvey Imre Iskolából:**

A mesebeli iskolában
van egy fagyizó
és egy tágas mozizó.
Az órarend nem más:
kirándulás és focizás.
Minden gyerek tiszta jeles,
azt gondolom,
hogy így helyes.
Lennék én is itt tanuló,
de ez mese, nem való.

Emődi Iván

A mesebeli iskola
kacsalábon forgó palota.
Törpefiúk, sárkánylányok
tanulnak ott okosságot.
Sárkányfiak tüzet fújnak,
kis varázslók varázsolnak.
A tündérek táncot járnak,
óriások követ rágnak.
Iratkozz be te is oda,
vár téged is a sok csoda.

Coroianu Dávid

**Tunyogi Katalin
és Székely Annamária
tanítványai a nagyváradi
Szacsvey Imre Iskolából:**

Elmúlt már a nyár,
Az iskola vár!
Szeretem a magyarórát,
Szeretem az angolórát,
Szeretem az iskolát,
Szeretem a tanulást!
Mindenki szeresse,
Mert okos lesz tőle!

Halász Henrietta Stefánia

Itt a reggel,
S borzas fejjel
Várom a sulit
S a finom uzsit!
Lesz ének, matek és román.
Felmérőmnek jegye kiderült,
Családom éneke felcsendült.

Miklós Anna

A nyár nagyon szép,
az iskolát várhatjuk még,
a telet várhatjuk, cimbora,
nagyon jó az iskola.

Szoboszlai Dominik Dániel

Itt a labda, itt a játék,
Nagyon sok munka vár még!
Nincsen már több buli,
Sajnos itt a sulis.

Blaskó Nóra

Átlépek az iskolakaput,
Kaptunk egy kis tanulnivalót.
Az iskolában készítjük
Az anyanyelvet s üzenőt,
Azután jön a román
És végül a Napsugár.
Eljött ismét az este,
Aludni kell, persze.

Molnár Rolland István

Elbúcsúzunk tancinktól,
Barabás Katalintól.

A nyár után jön az ősz,
az iskola újra jön.

Kitárja a kapuját,
jó tanulást, kispajtas!

**Botos Imola, Vass Cyntia,
Erdőszentgyörgy**

**Szölősi Vivien,
Monó**

Apáczai jó sulis,
idejönni jó bulis.
Gyere ide tanulni,
matek órán bambulni.
Nulladik a kezdés,
bizony nem észvesztés.
Gyere, kicsi, tanulni,
nem kell ezért búsulni.

Lesz neked osztálytársad,
én pedig iskolatársad.
Gyere a suliba,
jöhetsz a buliba,
ha nem jössz a suliba,
nem jöhetsz a buliba.

**Szakács Apor Tamás,
Kolozsvár**

**Bakos Imola Adrienn,
Szászrégen**

**Címlap:
MOLDOVÁN
MÁRIA**

NAPSUGÁR, gyermekirodalmi lap. Kiadja a NAPSUGÁR Kft.

Főszerkesztő: ZSIGMOND EMESE. Képszerkesztő: MÜLLER KATI. Lapterv: Könczey Elemér.
Honlapszerkesztő: Komáromy László. Műszaki szerkesztő: Várdai Éva.

Megrendelhető a szerkesztőség címén: 400462 Cluj, Bld. C. Brâncuși nr. 202. ap. 101.

E-mail: naps.sziv@napsugar.ro; www.napsugar.ro. Telefon/fax: 0264/418001.

A lapok árát a következő bankszámlára várjuk: Cont IBAN RO45RNCB0106026602080001
B.C.R., SUC. JUD. CLUJ S.C. NAPSUGÁR – EDITURA SRL. CUI: 210622

Készült a kolozsvári TipoOffset Kft. nyomdájában. ISSN 1221-7751

KÖSZABÓCSA ÜZENETEI

Aranykupa, aranyérem!
Harmadikosok! El ne mulasszátok ezt a lehetőséget: neveztek be a Napsugár Öttusa Bajnokságra, legyetek ti a VI. országos döntő győztesei!

**Olvass,
és küldj rajzot róla!**

**Sportolj,
és küldj fényképet
magadról!**

**Küldj
képet osztályodról!**

A marosvásárhelyi Dacia Iskola tavalyi IV. C osztálya
Szócs Margit Sárkánymeséjét illusztrálta

Nagy örömmel fogadtuk a hírt, hogy iskolánk bélyegyűjtő tanulói belépőjegyet nyertek a marosvásárhelyi állatkertbe. Felejthetetlen élmény volt. Ezzel a képpel köszönjük meg az ajándékot.
Érsek Erika és a küküllővári Napsugár-olvasók

Asztalos Ilona
szinérváralji osztálya

**Gyűjtsd
a Napsugár-bélyeget!**
Kis és nagy közösség
számunkra egyformán
fontos.

Szabados Emőke kőrödszentmártoni
összevont osztálya

E lapszám
támogatói:

nka
Nemzeti Kulturális Alap

BETHLEN GÁBOR
Alap

RMDSZ
KÖZMUNKA ALAPITVÁNY

Ára 4 lej, 400 Ft

Minden hónapban vágjátok ki, és ragasszátok nevetek mellé az osztály közös gyűjtőlapjára a bélyeget. Áprilisban küldjétek el nekünk az egész gyűjteményt. Érdeemes, hiszen ingyenes múzeumi, botanikus kerti belépőt, mesefüzetet, sőt talán még illyefalvi tábort is nyertek vele.